

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DIJOUS 2 D' OCTUBRE DE 1879

NÚM. 127

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1er

Barcelona. . . un mes.	5 rals	PREUS DE SUSCRIPCIÓ	Estranger (unió postal) . . . . .
Fora. . . . un trimestre.	20 id.		

América	id.	trimestre, 40 rals
-------------------	-------------	--------------------

Butlletí Meteorològich — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — Observacions d' ahir

Hora	Nuvols	Vent. Direcció	Vent. Força	Estat higrom.	Tensió vapor	Barometre	Pluja	Temperatura	Temp. màxima	Temp. mínima	Evaporació	Direcció nuvols	Actinometre	Atmòsfera	Estat dels Mars
8 d.	Forma cirrus	del penell	del penell	Psicromet	Psicromet	à 0° y n/m	milim	ombra	ombra	ombra	ombra	Tot lo dia ha dominat la alta corrent del N.	9d. 94g24	9 d serena	Mediterrà
2 t.	cirrus	S	moderat	0° 675	8m553	763m2	0m00	18°5	23°8	16°2	2m3	12d. 93g62	12 d. m.clara	pla	
10 n.	cirrus	S	m. fluix	0° 830	15m303	762m9	0m0J	23°1	aire libre	aire libre	falta	3t. 7g02	3 t. m.clara	Atlàntic	

FRETS.—Segons les observacions de gran número d'estacions d'Europa (Suissa Fransa y Bèlgica principalment) es probable un hivern primevenç y rigorós.—Avuy corona en la Lluna mes ben determinada que ahir. (Roig à fora. Blanch à dins.) Nevadas en Auvernia, Vosgos, y Alpes marítims (Fransa.)

Sol ix à 5'57, se pon, à 5'41.

Dia 2 de Octubre Butlletí Astronòmic Per I. Martí Turro

LLUNA: ix à 7'16 vespre, se pon, à 7'58 matí.

LAS TACAS DEL SOL.—(continuació) Lo descubriment de dits tacas, se verificà en l' any 1611, y's disputa la gloria d' aquest descubriment entre vāris astrònoms, pero creyém que Galileo fou, qui en realitat las observà per primera vegada. Lo mateix feu constar que aquēstas tacas se mohuen d'Orient à occident, per espay d'uns 14 dies aproximadament. Antiguament se creya que aquēstas tacas eran petits planetas situats molt prop del Sol.—La taca que avans d' ahir havia en lo Sol ha desaparescut.

SANTS DEL DIA.—Los Sts. Angels de Guarda, Leodegari, Gerin, Saturi y Urfia.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Ntra. Senyora dels Angels.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL.—Lo drama, de Dumas, LA PRINCIPESSA GIORGIO.—Entrada 4 rals.—A dos quarts de nou.

TEATRO ROMEA.—Teatro Catalá.—Funció per' avuy dijous. Lo aplaudit drama en tres actes, LO FERRER DE TALL, y la comedia en un acte LO RET DE LA SILA.

Entrada 2 rals.—A las 8.

TÍVOLI.—Funció per' avuy dimecres.—La 49 representació del popularissim viatje, bufo, inverossímil y ab sumptuós aparato en tres actes y onze quadros, DE LA TERRA AL SOL presentat ab lo luxo y riquesa que requereix, ab onze decoracions del senyor Soler y Rovirosa, mes de 200 trajes y abundant número d'objectes d'atrés, perruqué y joyé.

A dos quarts de nou.

Entrada 2 rals.—No's donan salidas.

Se despatxa en contaduría pera demá.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.—Plassa de Catalunya.—Companyia de Alegria y Chiesi.—Avuy dijous. Extraordinaria funció de Moda de la que formarà part lo debut del renombrat artista l' original Trewey que questa Empresa ha contractat per un cortíssim número de representacions, pera que pugan admirarlo las moltíssimas personas que's trobaven fora durant la estancia del expressat artista en questa capital.

A dos quarts de nou.—Entrada 3 rals.

Nota.—Lo portal del Circo estarà il·luminat com en los días de las festas de la Mercé.

Secció Literaria

POMPEYA

Are que ab motiu del décim octau centenari de la destrucció de Pompeya se ha celebrat dintre de sas murallas una festa que ha trobat eco en tot lo mon ilustrat, creyém que 'ls nostres lectors veurán ab gus una senzilla descripció de la ciutat ressuscitada.

Pompeya ó Pompei está situada en lo golfo de Nápolis, á un kilometro del mar y á vint y quatre de dita ciutat de Nápolis. Lo pich ó cráter del Vesubi que la domina, y que's veu desde tots sos carrers, dista d' ella uns cinch kilometros y ocupa casi exactament son nort. De manera que la situació de la ciutat sepultada era de las mes escullidas y pintorescas que's pugn elegir en tota la superficie de la terra.

Poca cosa se sab de la historia de Pompeya avans de la catástrofe, de la que fou víctima junt ab Herculano, Resina y Stabia. Se sab que fou fundada pe 'ls Opissons, que la habitaren los Etruscos, y que la dominaren los Samnitas y 'ls Romans. Sobre la etimología de son nom se discuteix encare, si se sembla que preval la opinió de que Pompeion vol dir *emporí* ó *magatzém*. Avans de sa catástrofe final, que tingué lloch l' any 79 de Cristo, y que havia ja comensat per la del any 63, que li causà grans perjudicis, Pompeya era port de mar, besantla l' aygua per dos costats y tenint lo port á l' altra part de son anfiteatre. Fins als temps de Sil-la havia sigut municipi.

Fins al any 1748 no's comensaren las excavacions pera descobrir Pompeya. En aquesta fetxa, las notícias que de la ciutat

se tenian, y algunas tentativas sens importància, induhirèn al rey Carlos de Borbon á emprendre treballs en forma. Per fortuna de la ciencia moderna, las materias que sepultaren á Pompeya eran menos duras y compactas que las que se pultaren á Herculano, y fou relativament fácil remoure las pedras, trossos de lava y escorias que la cobrian y se aixecavan uns deu ó dotze pams sobre de las habitacions. Per fortuna, també, demunt de Pompeya, no se hi havia construït cap població moderna, y aquell rey pogué comprar las vinyas que ocupaven sa superficie y deixar las excavacions descubiertas.

Las primeras excavacions no obehiren á un plan regular ni ben concebut. Se descubrían edificis, y després de recullir los objectes preciosos que en ells hi havia, se 'ls tornava á enterrar. Fins tart no se pensá en descobrir tota la circumferència de las murallas, que quedaren visibles per los anys de 1812 ó 1814. Las excavacions en regla no han comensat fins que las ha dirigidas lo. govern nacional, després dé feta la unitat de Italia.

Esplicats aquests antecedents, passem á descriure Pompeya tal com se troba en l' actualitat. Lo viatger que hi va desde Nápolis, per lo camí de ferro de Salerno, després de atravessar las estacions de Pòrtici, Torre del Greco y Torre de l' Anunciata, se troba en la estació de Pompeya.

De la estació á la ciutat ressuscitada hi ha pochs passos de distancia, y al moment que s'ha atravesat la Porta Marina, que es una de las que tenian las antigues mura-llas, se troba á má dreta lo Museo. En aquest hi ha reunits varios objectes curiosos, com per exemple esqueletos ó cossos

petrificats d' homens, de donas, y d' alguns quadrúpedos. Sortint del museo, y seguent lo carrer casi recte que porta al centro de la ciutat, se troba á la dreta la Basílica, ó gran saló del tribunal, perfectament conservat, y á la esquerra lo Temple de Venus, ab sos portichs, columnatas y ara, y luego s' entra en lo *Forum*, que es un inmens rectángul, que deixa encare veurer tota la disposició dels *Forums* romans.

Desde l'*Forum*, que era lo centro de vida de la ciutat, parteixen las principals vias. La que va cap á llevant, y conduhia al teatro trágich, al joch dels gladiadors y al gran anfiteatre (tot això està ja descubert) se titula avuy via de la Abundancia. La que va cap al nort, y s' titula carrer de Mercuri, es una de las més importants de Pompeya. La via de Salustio, que arrenca també del *Forum* y va aixís mateix cap al nort, dirigeix á la via dels sepulcres, que produceix una impresió estranyísima als visitants, per sa abundància de monuments fúnebres perfectament conservats.

En tots los carrers dits y demés descuberts, que serán avuy ja mes de quaranta, se troben á dreta y esquerra palau y casas temples y edificis, als que sols falta l'sostre per esser habitables, y en molts dels quals se conservan encare frescos y objectes d' art que no han sigut transportats als museos de Nápolis ó altres.

Lo circuit de las murallas de Pompeya serà d' uns tres kilòmetres y las excavacions han descubert fins are la meitat aproximadament del perimetro que tanca. En lo que falta descobrir no es facil que s' trobin molts edificis monumentals, puig aquestos estan ja casi tots descuberts.

Los carrers de Pompeya no son ordinariament molt amples. Tindrán de vint á quaranta pams. Sos empedrats de lava del Vesubi, de la mateixa lava ab que avuy s' empedran los carrers de Nápolis y demés poblacions del sud d' Italia, estan perfectament conservats. Tots los carrers tenen aceras, que s' aixecan un dos ó tres pams sobre l' nivell del mitj del carrer, y per facilitar lo tranzit de la gent d' á peu, á cada encreuament hi ha passeras á la altura de la acera, ab roderas pera donar pas als carruatges.

Lo mes notable de Pompeya son sens dubte sas casas particulars, que ostentan una magnicència que avuy apenas se comprehen. Casi totes ellas semblan talladas pel mateix patró y las principals, ó sia aquellas en que hi vivian familias accommodades, se componen de dues parts, de us públich l' una y destinada á habitacions y comoditat de la familia l' altre. A l' entrada s' hi troba lo vestibul ab sas columnatas de pedra luxosas, junt ab certs departaments per rebre visitas y donar festas. Derrera del vestibul, s' hi troba l' segon pati adornat com lo primer ab piscinas, fonts, marbres y bronzes artístichs; y al voltant d' aquest segon pati hi havia los quartos dormitoris, lo *triclineo*, la *pinacoteca* ó saló de pinturas, la biblioteca, l's banys, etc. Las casas tenian ordinariament sols dos pisos y en lo terrat formavan una especie de jardí adornat ab plantas raras, flors y també objectes d' art.

Aquests eran tant abundants á Pompeya, y demés ciutats sotterradas, que sols ab los que s' han portat al Real Museo de Nápolis, s' ha fet d' aquest lo primer del mon en quant se refereix á bronzos y

á marbres. Ben conegeuts son de tothom los frescos y enrajolats de mosàich que avuy son imitats en totes las nacions civilisadas.

Entre las casas célebres de Pompeya, mencionarem sols las que avuy son conegeudas ab los noms de *Casa del balcone pensile*, di M. Aconio, di Cornelio Rufo, di Marco Lucrezio, di Orfeo, que encara conserva en son lloch lo fresco que representa aquesta divinitat, *del poeta trágico*, di Diomedes, etc., etc. y varis lupinars, ab signes massa expressius per la delicadesa moderna.

Entre l's edificis públichs fins avuy descuberts, indicarem los ja anomenats *forum*, temple de Venus, Basílica, teatro trágich, anfiteatre, *ludum gladiatorium*, los temples de Mercuri, ab saara conservada en lo perfecte estat de son servey, de Issis, y altres; las termas stabianas y del foro, las fonts públicas, de las quals n' hi havia una en cada carrer, y casi en totes las casas, los archs de triumfo, lo foro triangular, la vil·la de Ciceron, etc., etc.

A Pompeya no sols s' han trobat conservats edificis y objectes d' art, sino també tot lo que pot donarnos idea exacta ó aproximada de la civilisació d' aquell temps. En los museos citats del mateix Pompeya y Real de Nápolis, s' hi conservan, encara que carbonisats, pans, fruytas, y altres viandas; robes y altres objectes de vestir; garrafes y ampollas que encara conservan part dels líquits que contenian. En lo mateix lloch que ocupava, se veu á Pompeya un forn ó fleca, ab sos molins de pedra y ab las demés eynas que s' empleavan. En la casa d' un saboner, per exemple, s' hi troben encara los restos d' una cuita de sabó, del que nosaltres ne conservem mostra; lo qual donarà á nosaltres lectors una idea aproximada de lo que s' conserva á Pompeya.

Durant los governs Borbònichs, las excavacions de Pompeya no sols se feren sens ordre ni concert, sino que allí tothom obrava de la manera que bé li pareixà. Gracias á n' això l' nostre Salamanca, ab motiu de construir alguns dels carrils napolitans, pogué ferse ab un dels museos mes importants d' objectes de Pompeya.

Però desde l' unitat italiana tot ha camiat: las excavacions se fan ab regla y de conformitat ab tots los adelantos, y fins la policia de la ciutat morta de Pompeya pot donar molt que envejar á la de moltes de las nostras ciutats vivas. Cuidan, en efecte, d' ella trenta ó quaranta individuos d' un cos especial que s' ha creat y que s' titula de «guardians de monuments», en lo qual sols hi entra aquell que té certa instrucció general y nocions d' arqueología, coneixent ademés de la italiana, una ó dues llengüas vivas. Aquest cós està organiat, com se pot suposar, y l' individuo de grau superior vé á esser lo arcalde de Pompeya, en quant á la policia y vigilancia s' refereix, y l's demés no sols prestan son servey, sino que serveixen de guías als visitants, salvantlos dels importüns *cicerones*.

Més podriam dir sobre Pompeya, puig que la cosa s' hi presta, però las dimensions del nostre DIARI n' ho impideixen. Creym, no obstant, que lo dit bastarà per donar á nostres lectors una idea aproximada de la ciutat romana que fou sotterrada fá mil vuitcents anys baix las lavas y escorrias del Vesubi, y que ha sigutressusitada per la activitat moderna.—V. A.

CANSÓ D' AVUY

PREMIADA AB LO PENSAMENT ESMALTAT
EN LO

CERTÁMEN DEL PUTXET

LEMA: *La serenitat de la insolencia, es la autoritat dels corromputs.*

Rios Rosas.

Que só un gata maula
Mos pares han dit:
Ells me posin taula;
Ells me parin llit.

No l's tinch d' obrir boca
Rondinin ó nó:
Bé fora tanoca
D' aburrí l' mugró!...

Si lo nom se 'm taca,
Si no só res mes
Qu' un corch de butxaca
Y un gasta carrés;
Del jovent que 'm roda
Só també mirall:
De mi surt la moda;
Jo trech lo nou ball.

Ells lo fré no 'm tasquin,
Que, risquin ó rasquin.
Jo tinch d' entonar
La cansó de la tant se m' endona,
La mellor per distreure la estona.
Y en festa contínuua
La vida passar.

Per fer bona basa,
Are 'm diuhen: Rühí
Las noyas de casa
No 's tractan així»

Qui lo auzell no mata
Si á tret s' ha posat?...
Si ensuma una rata
Qué fará l' bon gat?...

Qu' ella no ho sabia!...
Qué mon joch no es franch?...
Perqué s' hi adormia
Tan prop del barranch!...

Y no 'm digan lladre,
Qué só lliure jó;
Y ell s' tenen sa quadra
Dins fosca presó.

Bona la faria
Que per sa mania
Tingués de parar
La cansó de la tant se m' endona,
La mellor per distreure la estona;
Y en festa continua
La vida passar.

Crida la genteta
Que repari l' mal,
Vaya una brometa
No tenint cabal!...

Si aburrit, un dia
Fas de mi «va y tot,»
De mes d' una tia
Puch ser lo nevot.

Tinch llesta paraula,
Sé fer tot paper;
Ves qui no s' entaula
Cridant: «Vull muller.»

Com no 'm dona pena
Siga ó no «com sá,»
O rossa ó morena,
O d' aquí ó d' allá;

Sols porti la mossà
Ben plena la bossa
Per poder cantar
La cansó de la tant se m' endona,
La mellor per distreure la estona,
Y en festa contínua
La vida passar!

Ves algú que 'm conta
Tractantme de gos;
A mi no m' atonta
Son dir envejós.

Un cop en mas tendas,
Si surto ab cotxet,
Quí durá las rendas?...
Quí portará 'l fuet?...

Si l' euga 's desboca
Furienta pe 'l plá
Lo fré de sa boca
No tindré á la má!...

Y si ab tot m' enjega
D' un volch sobre 'l fanch,
Jo dich: «qui ensopega
No sempre 's fá sang.»

Per si algú murmura,
Be tinch bona cura
Poguent entonar.
La cansó de la tant se m' endona,
La mellor per distreure la estona;
Y en festa contínua
La vida passar.

Mes si un xoch tan crítich
Tingués reservat,
Me faré polítich
Dels d' actualitat.

Ja tinch bona testa
Pera lluhir ma fé,
Si 'l «gorro» s' hi presta
La «boyna» també.

Res dich del descaro,
Que si un jorn me val,
Ab lo rey m' encaro
D' un sol salt mortal.

Llavors sí, que, pobres!
Quants rigan de mí,
Si ab las mevas sobras
No 'ls puch amansí;

Mes no desespero,
Si com considero,
M' es fácil cantar
La cansó de la tant se m' endona,
La mellor per distreure la estona;
Y en festa contínua
La vida passar.

Un cop la gent diga
Que 'm torno formal,
Vull que mon nom siga,
Nom universal.

Que per tot me trobin,
En bronzo y paper,
Que sas portas m' obrin
Los llochs del saber.

Que la gent m' invoqui
De per tot confí,
Que la fama toqui
No mes que per mí...

Mes... are reparo...
Si 'l bó no fos cert...
Si pe 'l camí 'm paro
Sent sols un «cap vert»!

Si 'l mugró s' aixuga...
Oh, sort malestruga,
No podré cantar
La cansó de la tant se m' endona,
La mellor per distreure la estona;
Y en festa contínua
La vida passar!

J. PONS Y MASSAVEU.

Notícies de Barcelona

Lo Sr. ROMERO ROBLEDO OBSEQUIAT. — Com no som de la llocada no podém estar tan enterats com altres dels obsequis que los moderats mes ó menos recalcitrants tributan aquests días al Sr. Romero Robledo, ex-revolucionari. Ab tot, hem sabut pe 'ls diaris de la gent de avuy al dia y pe 'l dir de la gent, que l' ex-progresista Sr. D. Fernando Puig avans de ahir lo va dur á la torre, ahont li doná un esmorsar al que hi assistiren, entre altres, los Srs. Nicolau, Turull, Camacho; Puig y Llagostera, Durán y Bas, Maspons y Cabirol.

Sens perjudici de rectificar las inexactituts que poguém cometre involuntariamente, donaréns alguns detalls de la festa bucólica.

Lo Sr. Romero Robledo va visitar un magnífich inverner ahont pogué convençers de com l' habilitat arriba al punt de implantar, en païssos com lo nostre, fins las plantas mes exòticas. Aixó no 'l sorprengué, porque en materia de invernars y de plantas com las que hem dit, ell ja n' es mestre.

Al assentarse á taula li serviren ostras, mes no 'n volgué, sens dubte perque desde que 'n Silvela li va dir «are 'm toca á mí», no está massa bé del ventrell.

Al destaparse 'l Champagne, que era molt efervescent, se pronunciaren brindis eloquents y de interès palpitant.

Lo Sr. Nicolau brindá per l' estat floreixent de la marina mercant degut al govern de que formá part lo convidat.

Lo Sr. Turull ho feu per la protecció que 'l Ministeri Cánovas-Romero dispensá á la industria catalana.

Lo Sr. Camacho (que 's degué pensar que 's trobava en las sevas bodas) begué á la salut dels mansos de Igualada y á la del ferrocarril que 'ls vol ó volia regalar.

Lo Sr. Puig y Llagostera va brindar per las ideas democràtiques que ab tant calor defensá en un manifest la primera vegada que 'l feren diputat.

Lo Sr. Durán y Bas dedicá un recort á la derrota electoral que va deure, en part, al Sr. Romero, y á la doble victoria que li ha proporcionat lo seu *amich* y successor Sr. Silvela.

Los Srs. Maspons y Cabirol varen beure á la salut dels Srs. Ferratges y Orozco.

L' entusiasme, lo carinyo y l' armonía foren complerts y lo foraster no sabia com corresponde á tants obsequis.

Passá després lo convidat, seguit de tot son estat major y menor, á visitar la fàbrica del Sr. Comas, ahont no sabém si se convencé de que la industria catalana se ha de matar (com diu la gent de Madrid), aixis com de las simpatías que se ha captat entre 'ls obrers, á causa de lo molt

que ha perseguit á las societats obreras.

Acabá la funció rural fent una visita al «Foment voluntari», de Gracia, en qual lloch hi varen cabre tots, gracies á que no eran molts, essen distingit ab lo titol de soci honorari, distinció que casi be 'l va conmoure y fer plorar.

Acabém la ressenya com se solen acabar totes las de aquesta especie: «Gracia y 'ls convidats guardaran agradable recort del dia de avans de ahir.»

DESPRÉS DE LAS FIRAS. — A corre cuya se estava desguarnint ahir la Rambla del Mitj.

Fora convenient que are 's pensés en amagatzemar com correspon los adornos. Al ferho esperém que 's prengui inventari de tot á fí de que á son dia hi hagi lloch, cas de que falti algun objecte, á qui siga del cas la deguda responsabilitat.

L' Ajuntament, procurant preveure qualsevolga escusa que 's podria donar, está en lo cas de fer inspeccionar l' edifici de la Plaça de Santa Catarina, que fa las vegadas de magatzém, pera veure si los objectes que allí 's depositan están resguardats de las plujas, tota vegada que 's diu y 's torna á dir que no.

Si per un cantó no s' exerceix la vigilància mes escrupulosa, deixant que 'ls adornos se lloguin ó 's deixin á Vilafranca, Lleyda y Tarragona, y per altre cantó se permet que las plujas, gracias al mal estat del edifici, deteriorin lo que 's salvi dels que negocian ab lo que no es seu, lo dia que se hagin de celebrar mes festas de veras, será precís tornar á comprar tots los guarniments ab gran escàndol de la moralitat administrativa y grave perjudici del erari municipal.

DEPOSIT REVENTAT. — Ahir se reventá, en la Casa de la Ciutat, lo deposit de aigua procedent de Moncada.

ACADEMIA. — Lo Sr. D. Gabriel Claret, professor mercantil, ha obert una Acadèmia, única en sa classe, pe 'ls que vulgan dedicarse al Comers.

LO BALL DE LA NOVA DE LA MERCE. — Lo ball que 's verificá lo dilluns al vespre en lo envelat de la Plaça de la Pau fou un dels millors que se han fet á Barcelona. Lo local está magníficament arreglat: la cascada que hi ha al extrém del envelat molt ben deixada, causava molt bon efecte y agradá á tots los concurrents.

Lo bello sexo hi estava molt representat. Entre 'ls concurrents hi vegerem al Sr. Gobernador civil, al Arcalde constitucional y al important personatje conservador lo *pollo* de Antequera, que ab un clavell al trau de la levita, doná un passeig per lo saló de ball, essent l' admiració de tota la concurrencia per son garbo y elegancia.

Aplaudim á la societat que alsá aquell envelat, per lo bon gust del saló y de la cascada.

Se 'ns ha manifestat que divendres la mateixa societat donaré un ball, quins productes líquits se destinarán per' aliviar l' estat dels obrers sens treball, habent acceptat la presidencia lo Sr. Romero Robledo.

TERRATRÉMOL. — Lo dia 27 de Setembre fou observat en Aunecy (Fransa) un terratrémol de bastanta intensitat. Se notaren dos sacudiments en lo interval de 3 á 5 minuts á las 3'40 de la matinada, essent sa direcció de Sud á Nort.

DESCUBRIMENT. — En los baixos de una casa del carrer de la Concordia de Gracia se hi ha descubiert una fàbrica (al por

major) pera la falsificació de bitllets de Banch.

Se han trobat varias planxes molt ben gravades, un gran número de bitllets de 10 duros del Banch d'Espanya, qu'estaven tirats de una sola cara, prempsas y altres objectes destinats á aquesta indústria.

Se diu que aquesta falsificació debia extenderse també als bitllets de Banch de França e Inglaterra.

Las personas que hi havia en la casa foren portadas á la presó.

CÉDULAS.—En l'Administració econòmica ja's despatxan cédulas per l'any economic de 1879 á 1880.

SALUT.—Ahir reberem lo primer número de «Las Noticias» qual aparició ja haviam anunciat. Visca molts anys sense contratemps.

ESTRENO.—Definitivament tindrà lloc dimars vinent en lo Teatro Catalá, l'estreno de la comèdia en tres actes titulada «La má de l'inglés.»

MORT REPENTINA.—Avans d'ahir morí repentinament un home en lo carrer de S. Sever de la Barceloneta. Lo cadáver fou trasladat al Hospital per ordre del jutje.

OEJECTES D'ART.—En la botiga d'objectes d'art del Sr. Parés (carrer de Pètrixol) hi han exposats aquesta setmana un quadro de costums aragoneses, una estàtua de marmol representant á Crist en lo moment d'assotarlo y un frare de argila que porta un lema que diu «Màrtir de la Caritat.»

La obra pictòrica es deguda al jove y conegut pintor D. E. Moncerdá. Representa aquest quadro uns quants joves vestint lo pintoresh trajo aragonés donant una serenata mentres que un galan festeja de peu dret, ab una noya que treu lo cap en una reixa de la casa que es en primer terme y que forma la meitat de fondo de dit quadro. La agrupació de las figures es ben trobada y la llum que reflecsa en totas las caras demostra ben que està sortint lo sol. Lo Sr. Moncerdá fa veure una vegada mes en aquest quadro lo molt que estudia la composició, y si n'sab ja 'ns ho han dit variis jurats que li han adjudicat premis tant en exposicions com en certámens públichs. En quan al colorit, lo citat senyor te lo mateix defecte de que ja nos havem queixat varias vegades; aixó es, que tant la casa com las figures y los accessoris, sembla que acabi d'estrenar-se, es á dir no hi ha res que sigui natural, los trajes surten de casa 'l sastre, la casa es acabada de fer, los arbres tenen un tó brillant sense casi cap gradació, las reixas acaben de fabricarse y pintarse etc. etc. A nostre entendre si lo Sr. Moncerdá fos un xich mes realista y no 's preocupés tant del efecte que vol produhir als profans, guanyaia molt y molt.

En quant á las obres escultòriques no podem parlar de l'estàtua de marmol en quant al treballat, puig D. Venanci Vallmitjana que n'és l'autor, tothom sab que es un artista consumat y está acrediatissim; no obstant havem de dirli que la cara no té la expressió que 'ns sembla que hauria de tenir, es á dir que no expressa prou lo sufriment. Lo «Martir de la Caritat» escultura del Sr. Font 'ns ha recordat la «Mort del Just» del Sr. Foxá, així es que no hi havem vist cap nove-

tat, ni 'ns sembla prou adequat lo titol que ha donat á l'obra, puig aquesta representa un frare en l'agonia. La testa y mans están ben modeladas y demostran coneixements, d'anatomia; los plechs de lo roba de l'habit están posats de una manera artística.

VINGUDA Á ESPANYA.—Ha arribat á Figueras lo distingit novelista y elegant poeta francés Alfons Karr, allotjantse en casa son germá lo vice-cónsul de França en aquella ciutat.

PELEGRINACIÓ Á MONTSERRAT Y ROBOS.—Segons nos escriuen de Tárrega, foren seixanta los pelegrins que de dita vila sortiren avans d'ahir en sa majoria donas. Los capellans los accompanyaren á la estació, y desde l' anden presenciaren com s'embarcavan, quedantse ells en terra.

Aixís mateix nos escriuen que en los tros de carretera que de dita vila va á Agramunt, foren robats aquella nit sis carreteres.

Las dues notícies forman joch per ferse càrrec del estat d'aquell país.

EXPOSICIÓ LLOABLE.—Las societats espanyolas protectoras d'animals tractan d'el-levar una exposició á D. Alfons ab motiu de son proxim enllás pera que en los festejos públichs que ab tal motiu se celebrin no hi figuri l'espectacle bárbaro conegut per *corridas de toros*.

CERTÁMEN LITERARI.—Dimars al vespre tingué lloc en lo Saló de Cent la distribució de premis als autors que 'ls havian guanyat en lo certámen literari que obri temps endarrera lo Col·legi Mercantil. A las nou se comensá la sessió ocupant la presidència la distingida poetisa y escriptora donya Dolors Moncerdá de Maciá que fou saludada ab un aplauso unànim. Dita senyora llegí un discurs eloquèntissim en lo que las bellas imatges y las frases robustas de amor patri que hi campenjan, feren oue fos interrompuda varias vegadas sa lectura, pe 'ls aplausos de la concurrencia. Aquest discurs serà publicat d'aquí pochs días en la revista catalana «La Renaixensa» y lo recomaném á nostres lectors.

Lo secretari del Jurat, don Artur Massriera passá á llegir lo fallo del jurat calificador y á descobrir los noms dels poetes premiats que foren los següents: D. Josepha Massanés de Gonzalez, don Emili Vilanova, don Antoni Careta y don Emili Coca y Collado. Obtingueren accéssits los senyors Ribot y Serra, Casademunt, Cassona, Lopez Oriol, Omarch, Verdú y Morera.

Lo primer accéssit á l'obra dramàtica se adjudicá al quadro tràgic «La Mort de Pompeyo», y lo plech sortí en blanch. A nosaltres se 'ns ha assegurat que dita obra es original del mestre en Gay Saber don Francesch Pelay Briz.

Los treballs premiats que foren mes aplaudits siguieren, la poesía humorística escrita en castellà titulada *Narices* que llegí lo senyor Angelon. Aquesta poesía demostra una vegada mes que no enveleix per l'art la decana de nostras poetisas senyora donya Josepha Massanés, la del senyor Pirozzini *Cap assí, cap allá*, la del senyor Ribot «Mestre Jan» y lo treball en prosa de don Emili Vilanova «L'escribent».

Doná las gracies un jove professor del col·legi y la concurrencia se retirá sumament satisfeta de tan agradable verllada.

Ab profunda pena publiquém lo següent document que se 'ns ha remés. Devant de tanta miseria, no podém fer mes que recomenar á tots los nostres lectors que contribueixin ab lo que pugan á aliviarla, prenen part en la suscripció que desde avuy queda oberta.

A conseqüència de la críssis industrial, que mes tendeix á augmentar que á disminuir, y amenassa pendre carta de naturalesa, fent algun temps que 'ns agobia, se troben sens treball y, per lo tant, sens medis ab que ocorre á sas mes perentorias necessitats, las quatre quintas parts dels obrers pertanyents á las classes ditas de vapor.

L'òbol ab que, escatimantlo de son redit salari, los ajudan los pochs que treballan, encare com paliatiu es de tot punt insuficient. Semblant situació no podia deixar de preocupar als representants de las mentadas classes, los quals, acabats los recursos propis vegeuen que no quedava altre medi que 'l suprem de recorrer á la filantropia. Així potser 's podia arribar al menos á repartir una sopa diaria. Cregueren que seria conduit y adequat lo nombrament de comissions, que acompañadas d'agents de l'autoritat pera que no se 'ls confongués ab los pobres d'ofici, passesin á recullir á domicili lo que tal volta hi hagués voluntat de dárloshi; y, á n'aqueix fí, elevaren al Excm. Sr. Arcalde d'aqueixa ciutat una exposició solicitant l'oportú permís.

Molt be comprehen els infrascrits que 'ls molts negocis á que deu haber d'atendre aquella autoritat, poden impedírlí resoldre en aqueix assumptu, ab la promptitud que reclama; pro també compendrá vosté senyor Director, que essent, com es, impacient la gana no poden esperar que transcorri un temps preciós, sens donar mostres del cumpliment d'un deber, com representants de la classe, fent ó intentant algo que puga servir de lenitiu á la miserable situació de sos representats.

Així, han resolt, apremiats per la gravetat de las circunstancies, acudir á moure la noblesa de sos sentiments, suplicantli y esperant, que mentres lo M. I. S. Arcalde d'eixa ciutat delibera y resol sobre lo suplicat, se serveça obrir en son periódich y á favor de ditas classes, una suscripció, com altres s'en han obert pera contrarestar, en lo possible, los efectes de alguna pública calamitat.

Per lo qual li quedarán eternament agrahits los obrers que suscriuen y sos representats.

Visca V. molts anys.—Barcelona 27 de Setembre de 1879.—La Comissió, G. Serrera Masagué, Joseph Costa, Esteva Vidal.

Secció de Fondo

INAUGURACIÓ UNIVERSITARIA

Tots ó la major part dels actes que 's verifiquen en nostre pais, per graves, serios é importants que sigan, acostuman acabar en bufonadas, ó cosa semblant.

Ahir assistirem á una inauguració universitaria y debém confessar qué pocas ganas nos quedaren de tornarhi. Al entrar en lo saló de graus, que, sens estar terminat, s'estrená per la inauguració del nou

curs académich, vegerem á la paret del devant y en lletras molt inteligibles:

*Justitiam colimus et boni et aequi
notitiam profitemur*

lema que á nosaltres nos agrada molt, pero que desgraciadament no fou posat en pràctica ahir per la juventut escolar de Barcelona.

Al mitj de dita paret hi apareixen tres bustos, que no obstant de representar tres persones que deuen ser molt conegudes dels alumnes de una Universitat, per haber vist, sobre tot de dos d' elles, en mil puestos los seus retratos, ningú sabria á qui representan, sino perque sota d' ells se hi llegeixen sos noms. Tothom se creuria que son tres caricaturas copiadas de la «Campana de Gracia».

Avans de comensarse l' acte, los alumnos donaren probas de son amor á la estética, saludant ab un aplauso, quan entrava alguna senyoreta. Y entre los aplausos y crits dels estudiants y 'ls acordes de la música, entraren los professor en la sala y comensá l' acte á tres quarts de dues. Lo Sr. Luanco, catedràtic de química en la facultat de ciencias, llegí lo discurs inaugural. Ab veu clara y sonora pronunciá una oració, que nosaltres creyém debia ser llegida per un catedràtic de Seminari. Be es vritat que algunas vegades semblava que atacava l' escolasticisme, pero aixó quedá completament desvirtuat per los atachs rudos é incomprendibles en un professor de ciencias al materialisme, naturalisme, positivisme, etcétera, atacantlos ab armas, no donadas per un home de ciencia, sino per escolástichs, bisbes y canonges. Com fem lo proposit de ocuparnos de aquest discurs ab mes estensió y després de haberlo llegit, sols manifestém la opinió que 'n habém format, sentintlo en lo saló de grus; pero aquesta opinió no es molt favorable al criteri que deuria seguir lo senyor Luanco.

Acabada la lectura del discurs, comensá la distribució dels premis, observant que la major part dels alumnos de la Universitat no passavan á recullir lo diploma que se 'ls hi entregá. Creyém que atés lo poch valor del premi, obravan molt be, no sent sens dubte d' aquesta opinió un capellá d uns 40 anys d' edat que aná á recullir un diploma.

Al fer entrega dels premis als alumnos del institut, notarem dues coses; primera, que hi havia una alumna, que 'n obtingué tres y que á judici del tribunal, que la cregué ab coneixements suficients per guanyarlos, deurá donar dias de gloria á nostra patria.. Aixó fou comprés per la concurrencia que ab crits, soroll de peus y aplausos demostrava lo seu contento, al veure una senyoreta de tanta inteligencia y porvenir: segona, que quan surtia premiat algun alumno de *pantalon blanch*, era al moment aplaudit, no sucsehing aixó ab los demés alumnos que anavan á buscar lo premi, sens portar lo pantalon d' aquell color.

Allí sentirem aquella tonada que es tan freqüent en nostras plassas de toros y allí sentirem la campana de la presidència, imposant silenci á qui no sabia comprender la serietat d' un acte, al que en altres països s' hi dona tanta importància.

La Presidència estava ocupada per lo doctor Casañas, tenint á sa dreta al President de l' Audiencia y al de la Diputació, y á sa esquerra al general Lopez Pinio y al regidor Sr. Fontrodona.

Tal fou l' acte d' ahir, acte que desdiu en gran manera de lo que deuria esperar-se de la juventut que freqüenta la Universitat.

Correspondencia del DIARI CATALÀ

Madrit 30 Setembre 1879.

Han arribat los senyors Martos y Duch de la Torre. La actitud verdadera del últim es objecte encara de discussió. Qui 'l suposa completament retirat de la política activa, qui 'l conta ja en las filas de la democracia. Tals diferencias d' opinions indican claramente que pera 'l públich es dubtosa la actitud del general Serrano. No es, ab tot, dubtosa per los que han observat que fá ja mes de dos anys l' antich jefe dels constitucionals busca entre els demòcratas lo lloc que li convé. Aquesta actitud s' ha fet pública avuy, pero no es nova com ha volgut fer comprendre l' «Imparcial».

També ha arribat lo senyor Carvajal, qual ruptura ab en Castelar es ja coneguda. Si no ho fos, la passió ab que sos amichs tractan l' assumptu á propòsit de las ex-comunions del «Globo» la farian evident.

Ahir arribá á Madrit, don Alfonso. No hi hagué formació, ni canons, ni caballs, pe 'ls carrers, de modo que 'ls desocupats, que son las nou décimas parts de Madrit han tingut un desengany. En lloc de formar en la Porta del Sol, ó en las aeras del Suiss ó de Fornos, haurian corregut á veure la formació. Don Alfons ha vingut poch menos que d' incògnit, frustant las esperances de 'ls madrilenyos.

Are l' hi ha tocata Barcelona. Avans del 68, la desmoralisació sols se suposava per lo luxo y ostentació dels polítichs de sort. Avuy la desmoralisació surt á la superficie y es descobreixen defraudacions, falsificacions y desfalchs per tot arreu. Després de Jaen, Cuenca, Alicant, Albacete, Madrid, Guadalajara y altres capitals, han arribat á Barcelona, segons telegramas oficials rebuts anit. Sobre de son contingut suposo á vostés mes enterats que no ho estém aquí per are.

Se parla ab insistencia de crisi ministerial, pero segons mas notícias se treballa activament per conjurarla. Avuy una crisi tindria qu' esser total y qui substituiria á Martinez Campos? Aquesta es la qüestió difícil de resoldre.

Apesar de lo queavans he dit de las relacions del Duch de la Torre ab los constitucionals, aquests esperan encara que vingui á redimirlos lo Messías, per la part dels conservadors. Las mitjanías, que tant abundan en aquell partit son realment los que ab tals ilusions s' alimentan. Lo que entre ells se diu element jove, es lo mes enemich de tota transacció ab los elements demòcratichs, per las rahons indicadas.

Lo general Lagunero segueix millor de sa grave malaltia, y avuy mateix ó demá serà trasladat al Hospital militar.

Avuy s' ha celebrat Consell de ministres baix la presidència de don Alfons, y en ell s' han tractat qüestions graves. Veurer si demá, puch dirli alguna cosa.

X. DE X.

Lleyda 30 Setembre de 1879.

Despres de tants dias de silenci, puch avuy donarli notícias d' algun interès.—

Avans d' ahir va celebrarse per la «Societat literaria y de belles arts» d' aquesta, lo Certamen complementari del que tingué lloc lo 12 de Maig, resultant premiats en l' ultim, D. Antoni Blavia, de Lleyda, ab un *cynoglossum cherifolium* de plata, per sa memoria referent á «La flora de Lérida»; D. Javier Fuentes y Ponte, de Murcia ab una *amapola* de plata esmalta, per son cant «Al trabajo»; D. Lluís Roca Florejachs, de Lleyda ab una *medalla* de plata y or ab lo bust de Cervantes, per sa memoria relativa al judici crítich de «La Novela»; D. Joseph Pleyan de Porta de Lleyda, ab *accésist* per sa poesía «Lo templari de Gardeny»; y don Angel Lasso de la Vega, de Madrit, ab *accessit* per la oda «A la Doctora Avilesa Santa Teresa de Jesus». L' acte fou presidit per lo senyor Gobernador militar, acompanyat del senyor Diputat á Corts del districte, lo senyor Jutje de 1.ª instancia, lo President de la Societat y lo Jurat, habent estat molt concorregut de intel·ligencies, de senyoras y militars.

En aquesta festa, com en las ultimamente celebradas per lo «Tranquil-Taller» se notá l' ausencia de representació del Municipi, que 'm consta no deixá d' esser invitat.

Continúan presos en lo Castell Principal los detinguts de la partida que fa algun temps corria per prop la Seu de Urgell habent ultimamente arribat dos dels que per estar ferits habian quedat en la Seu.—Folch, que está entre ells se trova malalt d' alguna consideració.

Avuy ha tingut efecte la sortida de la *Peregrinació Leridana á Montserrat*,—Sembla hi ha anat bistant nombre de *romers*, arreplegats en tot lo bisbat. De tota manera l' acte es significatiu, puig que en aquest temps, massa temps que hi domina l' ignorancia teocrática, si no entre 'ls homes de criteri entre certs elements que tenen carácter oficial.

Al sortir lo tren, hi anirian uns 1300 entre uns y altres. No tinch que dirli que hi ha hagut xiulada. Ja l' hi diré lo que passí quan tornin.

Lo CORRESPONSAL.

Notícias d' Espanya

Madrit, 30 de Setembre.—De «La Unión:»

Anit, sent ja prou tart, rebé 'l govern un llarg telegrama cifrat en Barcelona: aquest fet doná motiu á moltes y molt variadas suposicions, y á interminables y pelegrins comentaris.

Se digué, al principi, que en aquella important població s' había alterat l' ordre públich.

Se va desmentir després aquest temor y 's parla de conspiracions descobertes; d' arribada de emigrats; d' arribada de barcos estrangers: per últim, lo que sembla mes probable y lo que 's doná com á versió mes autorizada, es que s' havia descobert una important y escandalosa falsificació en Barcelona, y que apareixen complicats funcionaris públich d' alguna importància.

No sabém si lo rumor resultarà exacte; pero 'ls nostres lectors convindrán ab nosaltres en que no es inverossimil.

Pe 'l demés, lo telegrama xifrat existeix.

Secció Oficial

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS
DE BARCELONA

Llista de les cartas, impresos y mostras detingudes en aqueixa administració principal per falta de franqueig, en lo dia d' ahir.

Número 371: D. Agustí Paulí, Tortosa.— 373.
P. Abella y Cirera, Barcelona. = 374. Ramon

Domingo Cadajoz.=375. D.ª Mercedes Arquer, Gracia.=376. Manuel Jurado, Valencia.=377. Lluis Staud, sin dirección.=378. Guillermo España, Barcelona.=379. Agustín Espano, id.=380. Sres. Martín, plaza é hijo Búrgos.=381. Estéban Bayo, Madrid.=382. Rafael Martín, Manila.=383. Giriaco Calabria, id.=384. Marcelino Oraá, id.=385.=Eduardo Asuero, id.=386. Quirse Moré, id.=387. Mateo Bernad, Tagaloan.=388. Francisco Javier Baranera, Zamboanga.=389. Benet Sancho, Cavite.

Barcelona 26 de Setembre de 1879.—L'Administrador principal, *Lluis M. de Zavaleta*.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas lo dia 30

De Gijon, ab 14 dias, vapor Asturias, ab sardinas y otros efectos.

De Cette ab 18 horas, vapor Correo de Cette, ab drogas, cal, ciment, y otros efectos.

De Terranova, ab 10 dias bergantí italia Corrore di Barcellona, ab carbó.

Además 2 barcos menores ab vi.

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt d'ahir 15^o28 314.

Id. mes baix idem 15^o25 112.

Quedá á las 10 de la nit á 15^o25 paper.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 1 DE OCTUBRE DE 1879.

Londres, 90 d. fetxa, 47^o80 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5° per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5° per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA		8 DIAS VISTA
Albacete . . . . 1 1 dany.	1/2	Málaga	3/8 dany.
Alcoy . . . . 1/2 »	5/8 »	Madrit	3/8 »
Alicant . . . . 1/2 »	1/2 »	Murcia	5/8 »
Almeria . . . . 1/2 »	1/2 »	Orense	1 1/4 »
Badajos . . . . 1/2 »	1/2 »	Oviedo	5/8 »
Bilbau . . . . 5/8 »	3/4 »	Palma	1/2 »
Burgos . . . . 3/4 »	1/2 »	Pamplona	5/8 »
Cádis . . . . 1/2 »	1/2 »	Reus	3/8 »
Cartagena . . . . 1/2 »	1/2 »	Salamanca	1 1/2 »
Castelló . . . . 3/4 »	1/2 »	San Sebastiá	1/2 »
Córdoba . . . . 3/4 »	3/4 »	Santander	3/8 »
Corunya . . . . 3/4 »	5/8 »	Santiago	3/4 »
Figuera . . . . 5/8 »	5/8 »	Saragossa	1/2 »
Girona . . . . 5/8 »	3/4 »	Sevilla	1/4 »
Granada . . . . 3/4 »	3/4 »	Tarragona	3/8 »
Hosca . . . . 3/4 »	1/2 »	Tortosa	3/4 »
Jeres . . . . 1/2 »	3/4 »	Valencia	3/8 »
Logronyo . . . . 3/4 »	1 1/4 »	Valladolit	3/4 »
Lorca . . . . 1 1/4 »	5/8 »	Vigo	3/4 »
Lugo . . . . 1 1/4 »	5/8 »	Vitoria	5/8 »

EFFECTES PUBLICHS

Tit. al port. del deute cons. int. 15^o22 1/2 d. 15^o27 1/2 p.
Id. id. esterior em. tot. 16^o25 d. 16^o85 p.
Id. id. amortisable interior, 36^o15 d. 36^o35 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. 31^o25 d. 31^o35 p.
Id. del Banc y del Tresor, serie int. 98° d. 98^o25 p.
Id. id. esterior, 98^o50 d. 98^o75 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 96^o85 d. 96^o85 p.
Bonos del Tresor 1.^a y 2.^a sèrie, 92^o25 d. 93° p.
Accions Banc Hispano Colonial, 115^o25 d. 115^o50 p.
Op. 115° 115^o50
Oblig. Banc Hispano Colonial, 98° d. 98^o25 p.
Bitllots de calderilla, sèrie B. y C., 98^o25 d. 98^o50 p.

ACCIONS

Banch de Barcelona, 140° d. 140^o50 p.
Societat Catalana General de Crédit, 108° d. 109° p.
Societat de Crédit Mercantil, 35^o25 d. 35^o50 p.
Alumbrat per Gas en Barcelona, 130° 131°
Real Comp. de Canalización del Ebro, 10^o65 d. 10^o75 p.
Ferro-carril de B. à Fransa, 90^o50 p. 90^o75
Op. 90^o15 90^o65
Id. Tarrag à Martorell y Barcelona 115° 115^o50
Op. 113^o50 114^o50
Id. Nort d' Espanya, 58° d. 58^o25 p.

OBLIGACIONS

Empréstit Municipal, 100° d. 100^o50 p.
Id. id. cédules hipotecàries, 99^o75 d. 100° p.
Ferro-carril de Barc. à Saragossa, 93° d. 93^o25 p.
Id. id. id.—Sèrie A.—53° d. 53^o25 p.
Id. id. id.—Sèrie B.—55° d. 55^o25 p.
Fer.-car. Tarrag. à Barc. y Fransa, 104^o25 d. 104^o50 p.
Id. Tarragona à Martorell y Barcelona y de Barcelona à Girona, 102^o65 d. 102^o85 p.
Id. Barc. à Fransa per Figueras, 58^o30 d. 58^o50 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadesas, 88^o75 d. 89° p.
Id. Grau de Valencia à Almansa, 46^o65 d. 46^o85 p.
Id. Córdoba à Málaga, 55^o50 d. 56° p.
Id. Medina del Campo à Samora y de Orense à Vigo 21^o15 d. 21^o65 p.
Aigues subterràneas del Llobregat 70° 71°

TELÉGRAMAS COMERCIALS

Liverpool de 30 Setembre

Vendas de cotó, 8.000 balas. Ahir 10,000. Alsa de 118 per cotó americà. Id. 1116 per cotó de Indias.

New-York 29.

Cotó, 10 314.

Or, 100.

Arribos 54.000 balas en 1 días.

Barcelona. 1879

TIPOGRAFÍA DE «LA ACADEMIA»

ANUNCIS

VAPORS CORREUS TRASATLÀNTICHS DE A. LOPEZ Y C.^A. NOU SERVEY PERA L' ANY 1879.

Ab l' objecte de proporcionar als senyors passatgers de Barcelona la major comoditat y rapidés possibles en sos viatges, los vapors d' aquesta Empresa sortirán de Barcelona pera Puerto-Rico y Habana los dias 4 y 24 de cada mes, en lloch del 3 y 23 com fins are feyan.

Los senyors passatgers s' embarcarán en Barcelona en lo mateix vapor-correu que seguirá cap á la Habana ab la correspondencia, evitanlos hi lo trasbordo de Cadis.

Se despatxan bitllots directes pera Mayaguez, Santiago de Cuba, Gibara y Nuevitas ab trasbordo en Puerto Rico, desde ahont ha establert l' Empresa un servey especial en combinació pera servir directament aquells ports.

Se despatxan també bitllots pera aquests mateixos ports ab trasbordo en la Habana.

Lo vapor ANTONIO LOPEZ

Sortirà del port de Barcelona lo 4 de Octubre, ab escala en Cadis, pera

PUERTO-RICO Y HABANA,

admeten càrrec y passatgers, y també pera

Mayaguez, Santiago de Cuba, Gibara y Nuevitas.

Lo càrrec se rebra fins lo 2.

Consignataris Sres. D. Rípol y C.^a, Plassa Palau, cantonada carrer de la Marquesa

IMPRESSIONS DE TOTAS CLASSES

TIPOGRAFÍA DE LA ACADEMIA DE E. ULLASTRES

Ronda de l' Universitat, número 96, baixos

VERMOUTH CAFFA SALTÉS

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe

Premiat ab medalla de plata per lo M. Iltre. Col·legi de Farmacèutics de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vinalonga de Madrid de 1873 y ab varis medallas y distincions de mérit en quants Exposicions ha concorregut. Recomenat per la M. Iltre. Acadèmia de Medicina y Cirurgia de Barcelona. Institut Mèdic y varis altres Corporacions y Acadèmias Mèdico-Farmacèuticas, etc., etc.

Las persones aqueixades de dolors de ventrell, accidents y vòmits després de l's menjars, desgana, pesantés al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histèriques) y altres moltas que resulten de malas digestions, se veurán liurats de les seves dolencias ab l' us moderat d' aquest utilissim vi.—Llegeixes lo prospecte detallat que acompanya á cada ampolla.

Al pormenor dirigir-se á la farmacia del doctor Bottà, carrer de l' Argenteria, n.º 48, y al por menor en las principals farmaciacs d' Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest preciós vi, recomanem que s' exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

REGALO PER VALOR DE 4.000 PESSETAS

DISTRIBUIDAS EN DIFERENTS OBJECTES

ALS CONSUMIDORS DEL

PAPER DE QUITRA NORUECH, pera cigarrets

Desitjant los Srs. D. Joseph Bardou y fills, y son depositari exclusiu en Espanya, D. Carlos Puigarnau, corresponde la galantería que'l pùblic los hi dispensa fumant sos tant acreditats productes, han acordat dits senyors, ab motiu de las Firas y Festas de la vergé de las Mercés, regalar un bitllet á tota persona que compri per valor de DOS RALS EN PAPER DE QUITRA NORUECH. Dits bitllets tindrán obció á un premi dels 102 que's distribuirán al que tinga lo número igual á la primera, segona y tercera sort de la Loteria Nacional que te de celebrarse en Madrid lo dia 23 de Decembre de 1879, y 'ls 99 restants á tots los números que sigan iguals al centener del primer premi de dit sorteig.

Los tres primers premis consisteixen en quatre magnífichs quadros cromos oleogràfichs ab sos corresponents marchs daurats, y los 99 restants en una grossa del tant celebrat y sens rival PAPER DE QUITRA NORUECH, ab lo nom y apellido en cada full del agraciad, treball no conegut á Espanya, y que es una especialitat dels fabricants del mentat paper.

Los expressats bitllets se regalarán en lo depòsit exclusiu en Espanya del PAPER DE QUITRA NORUECH:

Carrer Nou de la Rambla, 12,

y en la sucursal, Zurbano, 3, Barcelona, desde'l 24 Setembre al 22 Desembre

NOTA.—Los agraciats ab la sort de una grossa de llibrets que desitjin ostentar sos títols de noblesa ó altre insignia propia, podrán manifestarlo en l'acte de la presentació del bitllet distingit, y se 'ls hi estampará en los mateixos fulls dessota de son nom y apellido

Se'n atmeten
per aquest diari

¡ARMAS, ARMAS! ¡OBRIU L' ULL, CASSADORS!

GRAN ARMERÍA

DE LA

SRA. VDA. DE DOMINGO COSTAS

Carrer Nou de la Rambla, número 9 — Barcelona

Escopetas Lafaucheux	1 tiro, 30 ptas.
Id. id.	2 id. 55 id.
Id. de pistó.	2 id. 42 id.
Id. id.	1 id. 17. id.
Escop. percusió central (aguilla)	2 id. 100 id.
Pistola 2 tiros Lafaucheaux	550 id.
Rewolvers de 12, 9 y 7 mm. á 11, 10 y 9 id.	
Id. sistema inglés Bull-dog, á 22'50 id.	

Cartutxos inglesos Eley B. Cal. 16 lo 100 3'50 p.	
Id. francesos G. J. Gevelot, id. id. 3 »	
Id. id. C. L. id. id. . . . . 2'50 »	
Pistons ratllats per escop. pistó, 10.000 15 »	
Id. id. inglesos, caixa. . . . . 1 »	
Xameneyas varias d'acer, lo 100. . . . . 8 »	
Cananas cinturó per cartutxos Lafauch. . . . . 2'50 »	
Sarrons varios. . . . . de 7 á 30 »	

Gran varietat de tota classe d'armas del País, Fransa, Bèlgica, Inglaterra y Nort d'América.—Existencia en cartutxos de tots sistemes y calibres, coneiguts fins avuy dia.—Gran col·lecció d'accessoris y articles de cassa y tot lo referent á 'ls cassadors.

AL LLEÓ ESPANYOL

RAMBLA DE SANTA MÓNICA, 8, BOTIGA

Sent lo fonament del nostre negoci aquell refrà que diu:

Valen mes molts pochs que no pas pochs molts,
treyém las nostres utilitats del molt giro y no del molt benefici; així es que 'ls nostres trajes de 10 y 12 duros reuneixen millors condicions d'elegancia y solidés que los de 18 y 20 d'altres establiments.

Ab aquest sistema hem posat a envejable altura la nostra sastrería

AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Sta. Mònica, 8, botiga

CONFERENCIAS

DE

MATEMÀTICAS

MONTESION, 7, 1.er

Tot lo que s'aprendrà en el llibre serà

PIANOS RAYNARD Y MASERAS

PREMIATS AB MEDALLA
EN LA EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE PARIS
EN 1878
FÀBRICA Y DESPATX:
per la venda

14, Carrer de San Bertran, 14

ARMÓNIUMS

Raynard y Maseras

Se construeixan tota classe d'orgas-armoniums expressos pera iglesias, oratoris y salons.

14, Carrer de San Bertran, 14
fàbrica g despaig per sa renda

La Restauració Teocràtica

Progressos y decadencia
del catolicisme en Espanya desde'l
sige xv hasta nostres dias

per
FERNANDO GARRIDO

Un tomo de 256 páginas, 8 rals.—
Llibrería de Manero, Lleona 13, y demés
de la capital.—Las demandas al
autor, Lauria, 82, BARCELONA.

L' AURENETA,

REVISTA CATALANA
QUE 'S PUBLICA Á BUENOS AIRES TOTS
LOS DIUMENJES

Unich punt en Catalunya hont s' admeten suscripcions

TEIXIDÓ Y PARERA
e, PI, G.—Barcelona

COL-LEGI DE S. ILDEFONS

DE 1^a Y 2ª ENSENYANSA

AGREGAT AL INSTITUT

Local magnífich - Professorat numerós

Copons, 7, 1.er

OFBLONDINA

Célebres píndolas contra las afecções nerviosas, debilitat dels òrgans sexuals, decahiment é impotència. Retorna las forças perdudes é imprimeix nova vida á totas las facultats fisich-morals. Personas caducadas per la edat, enfermetats ó gastades per l'abús en los plahers, estan exercint las funcions de la mes robusta juventut.

Farmacia del Dr. Martí, Escudillers, 61, cantonada al carrer de Aray.—Hi ha consultas médica.

Tractat d' Higiene Bucal

per lo professor dentista

D. Joseph Bau Martinez

Útil á las personas qu' han de parlar en públich, é indispensable á quants pateixen de la boca.

Se ven á 1 pta. en totes las llibrerías.

SECCIÓN TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPSA ESTRANGERA

Southampton, 28.—Lo correu del Pacífich ha portat las següents notícias, fetxadas á Lima lo 27 d' Agost.

Lo govern ha ordenat la clausura y liquidació del Banch Nacional á conseqüencia d' haberse descobert una emissió fraudulenta de bitllets per la suma de 2.360,000 sols.

S'ha posat en presó als directors y gerents, y, pera calmar l' inquietut del pùblic, lo govern ha assumit la responsabilitat dels bitllets falsos.

Londres, 29.—Las notícias que s' han rebut de Simla diuhen que Dakka serà ocupat avuy.

Un telégramma de Shahrisafe, publicat pe l' «Times», diu que l' governador afghan d' aquella ciutat rebé l' general, Hugues, lo 26 corrent, ab grans mostras de llealtat y satisfacció; pero se suposa que està treballant perque 'ls indigenas marxin cap á Cabul per prendre part en la guerra.

Lo «Times» creu que la visita de Jocab-Khan al campament anglés impedirà que s' extengui la rebelió, y reduhirà la campanya á petits límits, no reclamant, per lo tant, cap canvi en nostra política afghan.

L' arribada del Emir al campament anglés, se considera una prova de que fou còmplice de l' assassinat de Cabul, é indica que 'ls inglesos no trobarán una resistència organisa.

Se suposa que Ayoub-Kan, prevalentse dè l' impopularitat de Jakoub, se proclamará lo governador del pays, y que la retirada de las forses inglesas serà seguida per una guerra civil.

Lo «Daily Telegraph» diu que es fàcil que las tropas ingleses arribin devant de Cabul lo primer d' Octubre. Es probable que no trobin resistència.

Diuhen de Simla, ab fetxa d' avuy, que l' general Roberts ha publicat una proclama, informant al poble afghan de que l' exèrcit anglés està en marxa sobre Cabul, é invitant á las personas que desitjin evitar las desgracias d' una ocupació, á que busquin un retiro en localitats separadas del teatro de la guerra. Tots los que 's trobin armats, després d' haberse dat publicitat á questa proclama, serán tractats com enemichs.

Las relacions entre Inglaterra y Persia estan tirants á conseqüencia de las ofertas que questa última ha fet á Russia per

tacilitarhi la persecució de la campanya contra 'ls Tekke-Turcomans. Ab tot, se está en negociacions entre l' gabinet de Londres y de Teheran; y lord Salisbury ha manifestat ja á Persia que Inglaterra 's reserva tots los drets d' acció per lo que 's refereix á Herat.

Telegrafian de Berlin ques' han enviat instruccions al general Lomakine pera que abandoni y Merv y avansi, lo llarch de la frontera persa, cap á Herat.

Viena, 29.—Los comissaris grechs han acordat no insistir mes sobre l' adopció del protocol 13, en tota sa integritat, com á base de la discussió. Per altre part los comissaris otomans han rebut instruccions d' acceptar lo minimum de revindicacions territorials que puguin satisfer á Grecia.

Constantinopla, 29.—En los circols oficials se creu que l' general Lobanoff es portador d' un projecte d' aliansa entre Turquía y Russia.

En efecte, circula la noticia de que l' Czar està disposat á abandonar los 800 millions de franchs que 's debian percebir per indemnisió de l' última guerra, y á retrocedir, á la Porta, moltas de las antigüas provincias turcas d' Assia.

S'afegeix que l' projecte d' aliansa en qüestió, conté una clàusula que 's refereix á Bosnia y Herzegovina.

Cairo, 29.—Lo periódich «Nilo» anuncia que una companyia de capitalistas inglesos està en negociacions ab lo Khedive pera la compra de totlo sistema de camins de ferro d' Egipte, inclosa la línia del Sudan que encara està en construcció; y afegeix que estan mes promptes á avansar una important cantitat, inmediatament després d' haberse firmat lo conveni.

Lòndres, 29.—Lo periódich «Daily Telegraph» publica un despaig de Simla, fetxat lo 28 del corrent, dihent que lo exèrcit anglés arribarà á Cabul lo dia 1 de Octubre.

Se creu que no trovarà resistència.

Paris, 29.—Se han celebrat numerosos banquets legitimistas en commemoració del natalici del comte de Chambord, á qui se ha enviat un telégramma en que se li diu que la Fransa espera á son rey legítim á fí de assegurar sa prosperitat.

Extracte de telégramas

DELS PERIODICHS D' AHIR

Madrit, 30.—S' ha rebut noticia oficial d' haberse concedit las satisfaccions que

Espanya ha demanat ab motiu dels successos de Santo Domingo.

Lo dilluns pròxim se verificarà en lo palau real la solemne imposició del capelo á monsenyor Cattani recentment nombrat nunci del Papa en Madrit.

En un poble de la província de Murcia ha sigut sorpresa una reunió de republicans contraria al ordre y han sigut presos sos individuos, trovantse documents importants.

La «Gaceta» publicarà demá dels brigadiers Cenarruza y Rodriguez Rivera pera gefe d' una brigada de Catalunya y gobernador militar del castell de Montjuich respectivament.

Lo general Lagunero segueix mellor, y demá serà conduhit al Hospital militar.

Telégramas particulars

DEL DIARI CATALÀ

Madrit, 1 á las 5'45 de la tarde.—A las vuit del matí han sortit cap al Escorial lo Rey y l' ministre de Foment. Tornarán á las set de la tarde.

Lo duch de Bailen sortirà pera Viena lo dia 22.

Se confirmen las dimissions dels generals Moriones y Maldonado Macanaz.

Lo Sr. Aldecoa s' ha encarregat avuy de la direcció de Beneficencia.

S' ha verificat l' obertura de l' Universitat presidint lo Dr. Instrucción.

Ha arribat lo ministre de Bèlgica.

S' ha reunit lo concell de ministres en ple despaig pera los assumptos ordinaris.

Lo cònsul de Tetuan gestiona lo prompte envio de l' indemnisió del bergantí «Fluviá».

Del divendres al dissapte retornarà lo general prendergast.

Consolidat, 15'30.

Sembla que l' Sr. Orozco està bastant conforme ab lo indicat per la comissió de la Juventut librecambista sobre exigir lo titol de perit mercantil á los que vulgan ingressar en lo cos d' empleats de Aduanas.

Paris, 30 de setembre.—Al consell de ministres qu' avuy s' ha de celebrar hi assistirà Mr. Teisserenc de Bost, embajador de Fransa en Viena, qui donarà compte de la entrevista que tingué en Viena ab Mr. Bismarck.

A la missa que ahir se celebrá en Saint Germain, ab motiu de ser Sant Enrich, hi assistí D. Carlos ab tota sa familia.